

Posudek na diplomovou práci A. Šebesty „Národnostní politika v sovětské Karelii, 1920-1935“.

Sovětská či stalinská národnostní politika je pojmem, ale její počátky byly výrazně odlišné. Nesly se v duchu „pozitivní akce“, dát neruským národům jazykovou, kulturní, správní autonomii, přičemž jedním z hlavních cílů národnostní politiky byla výchova národních, pochopitelně plně loajálních kádrů, použitelných v jednotlivých regionech místo Rusů.

Uvedené období si zvolil za téma A. Šebesta, který na základě značného množství pramenů a literatury analyzoval tuto politiku a její změnu v Karelii. Vyšel logicky z líčení geneze sovětské národnostní politiky až k tzv. korenizacii. Je důležité, že ukázal rozdíly v přístupech k národnostní otázce v sovětské elitě. Zde by však asi nebylo na škodu, kdyby uvedl některé údaje o výsledcích takto pojaté národnostní politiky. Údajů jen v T. Martinovi je dost.

Poněkud nepřírozně působí používání termínu nation-building, i když se vlastně v řadě případů o toto jednalo. Dále si nejsem jistý, že korenizacija vyústila v teror. Pokud má autor na mysli usnesení politbyra ÚV KSSS (nikoliv dekret), z prosince 1932, pak ten se primárně týkal výkupu obilí. Je ale faktem, že kritizoval výsledky ukrajinizace s tím, že nevyprodukovala dostatek kvalitních ukrajinských kádrů. Znamenalo to přiznání neúspěchu korenizacije, ale nikoliv již její ukončení. To ostatně konstatoval i Martin (s. 394).

Následuje zpracování vlastního tématu, resp. aplikace národnostní politiky v Karelii, které je velmi dobré. Autor ukázal její peripetie, včetně diskusí a sporů jednotlivých skupin.

Práce A. Šebesty je složena jakoby ze dvou částí. Zatímco v obecně pojaté by bylo možné s ním (a s autory na které se odvolává) v řadě aspektů diskutovat, jádro práce je velmi dobře zpracované.

Práce A. Šebesty splňuje kriteria kladená na diplomovou práci. Hodnotím ji jako výbornou.

3. 6. 2010

PhDr. B. Litera, CSc.